

Ornitologická pozorování 2017

Ornithological observations 2017

Jakub VRÁNA¹ & Lukáš KADAVA²

¹ Městské muzeum a galerie ve Svitavách, Máchova alej 1, 568 02, Svitavy;
e-mail: vrana@muzeum.svitavy.cz

² Dětochova 45, 281 29 Žiželice; e-mail: louka.s@seznam.cz

Rok 2017 byl poslední sezónou mapování pro hnízdní atlas ptáků České republiky 2014–2017 (ATLAS 2018). Poměrně značná pozornost byla přitom věnována dosud málo prozkoumaným oblastem, čemuž odpovídá také výběr Výzkumného a vzdělávacího tábora (VVT) Východočeské pobočky České společnosti ornitologické (VČP ČSO) v roce 2017, který se uskutečnil v oblasti Malé Hané. Vedle prokázaného či pravděpodobného hnízdění řady druhů, tu byla pozorována i v regionu stále vzácná vlha pestrá (*Merops apiaster*). Při procházení Faunistickou databází České společnosti ornitologické (ČSO 2018) jsme se navíc díky celorepublikovému mapování stále setkávali se širokou škálou záznamů pocházejících z jinak málo navštěvovaných míst. Bude zajímavé sledovat, zda se podobný trend udrží i v následujících letech, nebo se nyní začne velká část pozorovatelů soustředit pouze na několik významných lokalit a jiné půjdou stranou.

Zaměříme-li se nyní na zajímavé hnízdní nálezy, pak musíme zmínit první prokázané hnízdění bekasiny otavní (*Gallinago gallinago*) v Ptačím parku Josefovské louky u Jaroměře. Hnízdění bekasiny v nižších polohách je totiž v regionu východních Čech zjišťováno jen velmi vzácně. Potěšitelné je rovněž pozorování samice morčáka velkého (*Mergus merganser*) s nevzletnými mláďaty z okolí Přelouče. Hnízdění tohoto druhu je v našem regionu stále velmi vzácné, i přes nápadné šíření morčáka na vhodných úsecích řek v celé České republice (KREJČÍK 2017). V roce 2017 bylo opět zaznamenáno také hnízdění čírky obecné (*Anas crecca*) na mokřině u Ržů a podařilo se pozorovat i minimálně dva páry racků černohlavých (*Ichthyaetus melanocephalus*) na Bohdanečském rybníce. Negativním jevem je naopak pokles početnosti moudivláčka lužního (*Remiz pendulinus*), jež prakticky vymizel z mnoha oblastí Královéhradeckého a Pardubického kraje. V roce 2014 bylo hnízdění tohoto druhu prokázáno v osmi kvadrátech východních Čech, v roce 2017 již však pouze ve dvou (ATLAS 2018). Ve Faunistické databázi ČSO (ČSO 2018) pak nalezneme k roku 2017 pouze 21 záznamů pro Královéhradecký kraj. Jeden údaj z Rozkoše se navíc týká dvou použitých či rozestavěných hnízd z roku 2016 (ATLAS 2018). Pro Pardubický kraj pak obsahuje tato databáze celkem 62 záznamů. Jedná se však většinou o migrující jedince a ve dvou případech i o nálezy hnízd z předchozí sezóny. Výrazné snižování počtu hnízdících párů je u tohoto druhu v našem regionu zaznamenáváno minimálně od roku 2010. Například na Třesickém rybníku bylo v roce 2006 zjištěno hnízdění pěti párů, od roku 2010 už však nebylo hnízdění zaznamenáno (KADAVA 2017). Na vodní nádrži Rozkoš byl pak registrován pokles z dvanácti párů v roce 2010 na jeden až dva páry v roce 2016 (VANĚK 2010, DUSÍK 2018). Moudivláček nebyl ani mezi zjištěnými druhy při VVT 2018 na Kopidlnsku (J. Vaněk *in litt.*).

Ze zajímavých faunistických událostí roku 2017 je dále třeba jmenovat výrazný podzimní zálet čечetek, který zasáhl střední a západní Evropu a v rámci něhož bylo zjištěno i několik čечetek bělavých (*Carduelis hornemanni*). Z regionu východních Čech však pochází pouze jeden neověřený údaj (FK ČSO 2018, PRAUS 2018). Taktéž byly ve výrazně vyšších počtech v nižších polohách regionu zjišťovány křivky obecné (*Loxia curvirostra*). Mírné počasí v zimě 2017/2018 přispělo také k vyšším počtům zimujících kormoránů velkých (*Phalacrocorax carbo*) zejména na Královéhradecku. Rekordní byly jejich počty na Třesickém i Žehuňském rybníce. Z raritních nálezů pak můžeme za rok 2017 jmenovat například jespáčka ploskozobého (*Limicola falcinellus*), kormorány malé (*Microcarbo pygmaeus*), potápku žltorohou (*Podiceps auritus*), racka velkého (*Larus ichthyaetus*), kavče žltozobé (*Pyrhacorax graculus*), rybáka malého (*Sterna albifrons*) či potáplici žltozobou (*Gavia adamsii*).

Pozn.: Pozorování pocházející z Faunistické databáze ČSO (ČSO 2018) jsou označena jednou hvězdičkou, pozorování převzatá z webu Faunistické komise ČSO (FK ČSO 2018) označujeme dvěma hvězdičkami. Data přímo od autorů jsou pak bez hvězdičky.

Berneška bělolící (*Branta leucopsis*)

17. 2. 2017, Rasošky, u obce (5661), 1 ex. v hejnu severských husí, R. Waldhauser*

Čírka obecná (*Anas crecca*)

21. 7. 2017, Slavhostice, ryb. Smíchov (5758), hnízdění min. 1 páru, vyvedena 3 juv., L. Kadava*

25. 7. 2017, Dobříkov, mokřina u Rzů (6062), 1 F + 4 juv., P. Bergmann*

30. 10. 2017, Mlýnec, ryb. Zrcadlo (5657), 210 ex., G. Kašpar*

Pozn.: Podle autora pozorování ze Rzů šlo o asi měsíc stará mláďata. Pozorování jim bylo hodnoceno jako potvrzené hnízdění.

Čírka modrá (*Anas querquedula*)

17. 7. 2017, Dobříkov, mokřina u Rzů (6062), 1 juv., M. Fejfar*

18. 7. 2017, Horní Ředice, Ředický rybník (5961), 3 juv., P. Bergmann*

Pozn.: Obě pozorování popisují již vzletná mláďata a jsou tak hodnocena jako pravděpodobné hnízdění.

Hohol severní (*Bucephala clangula*)

13. 5. 2017, Horní Jelení, rybník Pecák (5962), 1 pár, M. Hnízdil*

14. 5. 2017, Čermná nad Orlicí, rybník Velký Karlov (5962), 1 pár, M. Hnízdil*

Pozn.: Na rybníce Velký Karlov byla 1 F zjištěna také dne 17. 6. 2017.

Husa běločelá (*Anser albifrons*)

17. 3. 2017, Strašov, Strašovský rybník (5959), cca 1 000 ex., A. Zvára*

16. 11. 2017, Staré Ždánice, písničky Oplatil (5860), 1 000 ex., P. Bergmann*

26. 11. 2017, Hradištko II, Proudnický ryb. (5858), 650 ex., L. Kadava*

2. 12. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 1 320 ex., *J. Macháň, J. Grünwald, J. Studecký**

Husa tundrová (*Anser fabalis rossicus*)

11. 3. 2017, Hradištko II, Proudnický ryb. (5858), 3 850 ex., *L. Kadava**

Husa polní/tundrová (*Anser fabalis fabalis/rossicus*)

15. 3. 2017, Strašov, Strašovský rybník (5959), cca 3 000 ex., *J. Krejčík**

26. 5. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 ex., *A. Regner**

Pozn.: V první polovině března byla na Strašovském rybníce opakovaně pozorována stovková hejna těchto hus. Z vodní nádrže Rozkoš jsou uváděny v únoru a březnu 2017 hejna hus, často určená jako husa polní (Anser fabalis fabalis, např. 19. 3. 2017 200 ex., J. Vaněk), ovšem bez fotografického dokladu. Není tak jasné, zdali je Rozkoš výjimečnou lokalitou pro tento druh husy na rozdíl od okolních lokalit v regionu východních Čech, kde výrazně dominuje husa tundrová (Anser fabalis rossicus).

Husa velká (*Anser anser*)

24. 11. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 800 ex., *L. Kadava**

4. 11. 2017, Staré Ždánice, písničky Oplatil (5860), 650 ex., *P. Bergmann**

Husice liščí (*Tadorna tadorna*)

5. 3. a 18. 4. 2017, Bohuslavice nad Metují, ryb. Tuří (5662), 1 ex., *J. Macháň, J. Vaněk**

9. 3. 2017, Újezd u Sezemic, Újezdský rybník (5861), 1 M, *M. Staněk**

11. 3. 2017, Litomyšl, rybník Velký Košíř (6163), 1 pár, *L. Urbánek**

12. 4. 2017, Litomyšl, rybník Velký Košíř (6163), 1 F, *L. Urbánek**

14. 4. 2017, Horní Ředice, Ředický rybník (5961), 2 ex., *M. Hnízdil**

29. 4. 2017, Vračovice–Orlov, Velký zálešský rybník (6063), 1 ex., *D. Benák**

3. 5. 2017, Rokytno, Bohumilečský rybník (5861), 1 M, *H. Císařová**

5. 5. 2017, Vračovice–Orlov, Velký zálešský rybník (6063), 1 ex., *F. Buben**

Husice nilská (*Alopochen aegyptiacus*)

21. 6. 2017, Hradištko II, Proudnický ryb. (5858), 9 ex., *L. Kadava**

1. 7. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 pár vodí 7 pull., *Š. Šembera, M. Je-linková**

3. 7. 2017, Nahořany, u obce (5662), 1 pár vodí pull. (nesečtena), *D. Stojan**

Pozn.: Hnízdění v okolí České Skalice je prvním prokázaným hnízděním v Královéhradec-kém kraji. I přes relativní blízkost nálezů husic s mládřaty je pravděpodobnější varianta, že se jednalo o hnízdění dvou párů (KADAVA 2018). Na nádrži Rozkoš byla vyvedena 2 juv. (J. Macháň, J. Vaněk, A. Regner, viz ATLAS 2018). V Pardubickém kraji je hnízdění již častější. V roce 2017 byli dospělci s nezletilými mládřaty pozorováni na písnicích Oplatil (P. Bergmann), Čeperce (A. Holub) a Bohumilečském rybníce (J. Hlaváček).

Husice rezavá (*Tadorna ferruginea*)

10., 26. 6. a 16. 7. 2017, Horní Ředice, Ředický rybník (5961), 1 ex., *P. Bergmann*, *J. Hlaváček*, *M. Hnízdil**

12.–21. 6. 2017, Hradištko II, Proudnický ryb. (5858), celkem 3 záznamy 1 ex., *L. Kadava*, *G. Kašpar**

18 6. 2017, Horní Ředice, Ředický rybník (5961), 5 ex., *M. Hnízdil**

28. 9. 2017, Nahořany, u obce (5662), 1 ex., *R. Waldhauser**

30. 9. – 15. 10. 2017, Bohuslavice nad Metují, ryb. Tuří (5662), celkem 6 záznamů vždy 1 ex., *J. Macháň*, *J. Vaněk*, *A. Hloub*, *R. Waldhauser*, *A. Regner**

25. a 26. 10. 2017, České Meziříčí, odkalovací nádrže (5762), 1 F, *A. Holub**

18. 11. 2017, Nahořany, VN Rozkoš (5662), 1 ex., *F. Nosek**

Hvízdák euroasijský (*Anas penelope*)

10. 3. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), cca 800 ex., *J. Rohlena**

14. 3. 2017, Opatov, Nový rybník (6164), 109 ex., *F. Jetmar**

1. 5. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), 1 M, *G. Kašpar**

4. 5. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 2 M + 3 F, *A. Regner**

10. 5. 2017, Smiřice, pískovna (5761), 1 M, *A. Holub**

26. 6. 2017, Dobříkov, mokřina u Rzů (6062), 1 M, *M. Fejfar**

Kachnička karolinská (*Aix sponsa*)

10. 1. 2017, Hradec Králové, soutok Labe a Orlice (5760), 2 M, *A. Holub**

Obr. 1: Husice rezavá (*Tadorna ferruginea*) u Nahořan, 28. 9. 2017. Foto: R.Waldhauser.

Fig. 1: Ruddy Shelduck (*Tadorna ferruginea*), Nahořany, Náchod district, 28th September 2017. Photo by R. Waldhauser.

Labuť velká (*Cygnus olor*)

9. 8. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), 400 ex., *M. Jelínková, Š. Šembera**

Labuť zpěvná (*Cygnus cygnus*)

2. 3. 2017, Trhová Kamenice, Zadní rybník (6260), 1 ex., *F. Kopecký**

29. 5. 2017, Svitavy, Lánský rybník (6264), 1 ex., *M. a H. Janouškovi, J. Mach**

4. 6. 2017, Třebářov, Velký Třebářovský rybník (6166), 1 ad., *G. Kašpar, P. Moutelík**

Lžičák pestrý (*Anas clypeata*)

16. 4. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), cca 100 ex., *F. Pochmon**

23. 10. 2017, Mlýnec, ryb. Zrcadlo (5657), 108 ex., *G. Kašpar**

30. 10. 2017, Mlýnec, ryb. Zrcadlo (5657), 105 ex., *G. Kašpar**

26. 12. 2017, Staré Ždánice, písničky Oplatil (5860), 1 ex., *F. Pochmon**

Morčák bílý (*Mergus albellus*)

2. 1. 2017, Předměřice nad Labem, Správcický písniček (5760), 1 F, *A. Holub**

11. 1. 2017, Dřítěč, Dřítěčské poplůvkoviště (5860), 1 M, *A. Zvára**

14. 1. 2017, Chvaletice, řeka Labe (5958), 1 M + 1 F, *B. Kloubková**

16. 1. 2017, Přelouč, řeka Labe (5959), 1 M + 1 F, *P. Bergmann**

22. 1. 2017, Pardubice, řeka Labe u Rosického mostu (5960), 1 M, *A. Zvára**

22. 2. 2017, Chvaletice, řeka Labe (5958), 1 M, *B. Kloubková**

Morčák prostřední (*Mergus serrator*)

12. 3. 2017, Opatov, rybník Hvězda (6165), 1 M, *M. Janoušek**

8. 4. 2017, Lanškroun, Dlouhý rybník (6065), 1 M + 2 F, *P. Moutelík**

8. 4. 2017, Žichlínek, poldr (6165), 10 ex., *P. Moutelík**

12. 4. 2017, Zálší, Zálešský rybník (6063), 3 F, *L. Urbánek, J. Výskočil**

22. 4. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 1 M + 2 F, *Z. Souček**

3.–26. 12. 2017, Staré Ždánice, pískovny Oplatil a Malá Čeperka (5860), celkem 4 záznamy 1 F/juv., *A. Holub, F. Pochmon**

Morčák velký (*Mergus merganser*)

30. 5. a 5. 6. 2017, Přelouč, řeka Labe (5959), 1 F + 6 pull., *P. Bergmann, J. Krejčík**

16. 12. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 106 ex., *L. Urbánek, J. Výskočil**

24. 12. 2017, Štít, pískovna Štít (5858), 110 ex., *L. Kadava, S. Vosáhlová**

Ostralka štíhlá (*Anas acuta*)

18. 3. 2017, Vračovice–Orlov, Velký zálešský rybník (6063), 34 ex., *D. Benák**

9. 4. 2017, Vračovice–Orlov, Velký zálešský rybník (6063), 11 M + 11 F, *L. Novák**

6. 7. 2017, Strašov, Strašovský rybník (5959), 1 F, *J. Krejčík**

Polák kaholka (*Aythya marilla*)

6. 4. 2017, Kosičky, Třesický ryb. (5859), 1 F, *L. Kadava**
15. 4. 2017, Kobylice, Štěpánský ryb. (5759), 1 F, *K. Hamplová, T. Zvědělík**
19. 4. 2017, Mlýnec, ryb. Zrcadlo (5657), 1 F, *G. Kašpar**

Polák malý (*Aythya nyroca*)

15. 5. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 pár, *J. Vaněk**
30. 7. 2017, Břehy, rybník Černý Nadýmač (5959), 2 páry, *J. Krejčík**
12.–13. 8. 2017, Svitavy, Dolní rybník (6264), 1 F, *J. Mach**
27. 8. – 22. 11. 2017, Opatov, rybníky Nový a Hvězda (6164), celkem 17 pozorování
1–2 ex., *M. Janoušek, F. Jetmar, J. Mach, L. Novák, L. Urbánek, J. Výskočil*
6. 9. 2017, Bukovka, rybník Rozhrna (5959), 2 ex., *J. Krejčík**
*Pozn.: Od 7. 7. do 28. 8. 2017 byl na Černém Nadýmači pravidelně pozorován polák malý
v počtu 1–4 ex. Zjištěna byla i vzletná mláďata. Přestože je vysoká pravděpodobnost,
že se jednalo o zde vyvedené ptáky, hnízdění v kategorii prokázané bylo Faunistickou
komisí zamínuto (FK ČSO 2018).*

Turpan černý (*Melanitta nigra*)

16. 4. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 4 ex., *A. Regner**
18. 5. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 F, *J. Vaněk**

Turpan hnědý (*Melanitta fusca*)

26. 4. 11. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 14 ex. (max. počet na lokalitě v roce
2017), *A. Regner, A. Holub**
10. 12. 2017, Staré Ždánice, pískovny Oplatil (5860), 2 ex., *J. Holkup**

Zrzohlávka rudozobá (*Netta rufina*)

9. 6. 2017, Pamětník, PP Pamětník (5858), 1 F s 6 pull., *L. Kadava**
9. 7. 2017, Štít, pískovna Štít (5858), 2F vodí 5 a 5 pull., *L. Kadava**
24. a 29. 12. 2017, Štít, pískovna Štít (5858), 3 M + 3 F, *L. Kadava**

Potáplice malá (*Gavia stellata*)

10. a 16. 4. 2017, Staré Ždánice, pískovny Oplatil (5860), 1 ex., *P. Bergmann**
24. 4. 2017, Opočno, ryb. Broumar (5762), 1 ex., *J. Rohlena**
30. 4. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 2 ex., *J. Macháň**
4. 5. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 11 ex. (max. počet na lokalitě v roce
2017), *A. Regner**
4. 11. 2017, Opatov, Nový rybník (6164), 1 ex., *M. Janoušek**
19. 11. 2017, Štít, pískovna Štít (5858), 1 ex., *L. Kadava**

Potáplice severní (*Gavia arctica*)

19. 11. 2017, Předměřice nad Labem, Správcický písňík (5760), 1 ex., *A. Holub**

Obr. 2: Samice rzohlávký rudozobé (*Netta rufina*) se sedmi mláďaty v přírodní památce Pamětník na Králověhradecku, 9. 6. 2017. Foto: L. Kadava.

Fig. 2: Female of Red-crested Pochard (*Netta rufina*) guarding 7 ducklings in Natural monument Pamětník, Hradec Králové district, 9th June 2017. Photo by L. Kadava.

Obr. 3: Potáplice malá (*Gavia stellata*) na rybníku Broumar u Opočna, 24. 4. 2017. Foto: J. Rohlena.

Fig. 3: Black-throated Loon (*Gavia stellata*) on Broumar pond near Opočno town, 24th April 2017. Photo by J. Rohlena.

Potáplice žlutozobá (*Gavia adamsii*)

22. 4. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 ex. ve svatebním šatu, *A. Regner** (FK ČSO 6/2017)

Pozn.: Jedná se o šesté pozorování v České republice a zároveň byl poprvé pozorován pták ve svatebním šatu (FK ČSO 2018).

Potápka černokrká (*Podiceps nigricollis*)

8. 4. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 78 ex., *J. Vaněk, A. Regner, J. Rohlena, M. Staněk, V. Čížek, H. Trachtulcová**

9. 8. 2017, Břežy, rybník Černý Nadýmač (5959), 1 ad + 1 juv., *J. Krejčík**

2. 12. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 3 ex., *A. Regner, J. Rohlena, M. Staněk, A. Holub**

Potápka roháč (*Podiceps cristatus*)

2. a 10. 12. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 250 ex. (max. počet na lokalitě v roce 2017), *A. Regner, A. Holub, A. Zvára**

Potápka rudokrká (*Podiceps grisegena*)

27. 3. 2017, Bílá Třemešná, VN Les Království (5560), 1 ex., *K. Čihák, I. Čiháková**

28. 3. 2017, Předměřice nad Labem, Správcický písniček (5760), 1 ex., *A. Holub**

19. 7. 2017, Litomyšl, rybník Velký Košíř (6163), 1 ad., *J. Brückner**

26. 9. 2017, Svitavy, Horní rybník (6264), 2 ex., *M. Janoušek, J. Mach**

14. a 30. 10. 2017, Mlýnec, ryb. Zrcadlo (5657), 1 ex., *G. Kašpar**

Potápka žlutorohá (*Podiceps auritus*)

9. 4. 2017, Opočno, ryb. Broumar (5762), 5 ex., *J. Rohlena, A. Regner**

16. 4. 2017, Kosičky, Třesický ryb. (5859), 1 ex., *J. Bartoníček**

18.–25. 4. 2017, Rusek, Rusecký písniček (5761), celkem 8 záznamů vždy 1 ex., *A. Holub, J. Šolc**

30. 4. 2017, Slavětín nad Metují, ryb. Tuří (5662), 4 ex., *M. Holečková**

26. 9. 2017, Svitavy, Horní rybník (6264), 2 juv., *M. Janoušek, J. Mach**

Kormorán malý (*Microcarbo pygmaeus*)

10.–11. 7. 2017, Břežy, rybník Černý Nadýmač (5959), 1 ad., *P. Bergmann, J. Krejčík**

2. 12. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 ex., *A. Regner, A. Holub, J. Vaněk**

Kormorán velký (*Phalacrocorax carbo*)

10. 3. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 850 ex., *A. Regner**

4. 11. 2017, Staré Ždánice, pískovny Oplatil (5860), 650 ex., *P. Bergmann**

25. 12. 2017, Kosičky, Třesický ryb. (5859), 620 ex., *L. Kadava**

31. 12. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 784 ex. nocuje, *L. Kadava**

Pozn. počty kormoránů v PO Žehuňský rybník a obora Kněžičky, taktéž na blízkých rybnících v okrese Hradec Králové (Třesický) a Kolín (Proudnický) byly v zimě 2017/2018 rekordně vysoké (KADAVA 2018).

Obr. 4: Potápky žlutorohé (*Podiceps auritus*) zastižené 9. 4. 2017 na rybníku Broumar u Opočna. Foto: J. Rohlena.
Fig. 4: Horned Grebes (*Podiceps auritus*) on Broumar pond near Opočno town, 9th April 2017. Photo by J. Rohlena.

Obr. 5: Kormorán malý (*Microcarbo pygmaeus*) na nádrži Rozkoš, 2. 12. 2017. Foto: J. Vaněk.
Fig. 5: Pygmy Cormorant (*Microcarbo pygmaeus*) at Rozkoš water reservoir, Náchod district, 2nd December 2017. Photo by J. Vaněk.

Bukač velký (*Botaurus stellaris*)

25. 3. 2017, Svitavy, Lánský rybník (6264), 1 ex., *L. Novák**
26. 3. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 1 ex., *M. Jelínek**
1. 4. 2017, Hradištko II, Proudnický ryb. (5858), 1 ex., *L. Urbánek, J. Vyskočil**
1. 10. 2017, Břehy, rybník Černý Nadýmač (5959), 1 ex., *J. Krejčík**

Bukáček malý (*Ixobrychus minutus*)

16. 5. a 30. 6. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), 1 M, *A. Holub, M. Jelínková, Š. Šembera**
25. 5. – 13. 6. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 3 záznamy 2 M, *M. Jelínek**
27. 5. – 30. 7. 2017, Kosičky, Třesický ryb. (5859), hnízdění 1 páru, vyvedeno min. 1 juv., *L. Kadava**
29. 5. 2017, Svitavy, Horní rybník (6264), 1 ex., *L. Novák**
10. 6. 2017, Semechnice, Semechnický ryb. (5762), 1 M, *J. Hlaváček**
15. 8. 2017, Rusek, Rusecký písniček (5761), 1 M, *A. Holub**

Čáp černý (*Ciconia nigra*)

29. 8. 2017, Kosičky, Třesický ryb. (5859), 33 ex., *L. Kadava**
9. 9. 2017, Chýstěj, pole u obce (5859), 21 ex., *L. Kadava**

Kvakoš noční (*Nycticorax nycticorax*)

30. 5. 2017, Svitavy, Dolní rybník (6264), 4 ad., *J. Mach, L. Novák**
3. 6. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), 1 ad., *D. Říha**
21. 7. 2017, Slatiňany, Návesní rybník (6060), 1 ad., *M. Pešata**
25. 7. 2017, Slatiňany, Návesní rybník (6060), 1 ad. + 1 juv., *M. Pešata**
27. 7. 2017, Ohaveč, Ostruženské rybníky (5557), 2 juv., *Š. Vidner**
30. 7. 2017, Kosičky, Třesický ryb. (5859), 4 juv., *L. Kadava**
31. 7. – 29. 8. 2017, Svitavy, Horní rybník (6264), celkem 3 pozorování 1 juv., *J. Mach**

Volavka červená (*Ardea purpurea*)

10. 6. 2017, Dobříkov, mokřina u Rzů (6062), 1 ex., *M. Fejfar**

Volavka stříbřitá (*Egretta garzetta*)

17. 8. – 10. 9. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 1 ex., *G. Kašpar, L. Urbánek, J. Vyskočil, L. Kadava, Š. Vašut**
21.–29. 8. 2017, Kosičky, Třesický ryb. (5859), celkem tři záznamy 1 ex., *L. Kadava, G. Kašpar, M. Staněk**

Káně rousná (*Buteo lagopus*)

16. 4. 2017, Luková, jeteliště (6165), 11 ex., *P. Moutelík**

Káně bělochvostá (*Buteo rufinus*)

9. 8. 2017, Ostružno, Ostruženské rybníky (5557), 1 ex., *J. Rohlena**
12. 8. 2017, Hradištko II, Proudnický ryb. (5858), 1 ad., *L. Kadava**

Obr. 6: Mladý kvakoš noční (*Nycticorax nycticorax*) na Třesickém rybníku, 30. 7. 2017. Foto: L. Kadava.
Fig. 6: Immature Black-crowned Night Heron (*Nycticorax nycticorax*) on Třesický pond, Hradec Králové district, 30th July 2017. Photo by L. Kadava.

Obr. 7: Volavka stříbřitá (*Egretta garzetta*) na Třesickém rybníku, 21. 9. 2017. Foto: L. Kadava.
Fig. 7: Little Egret (*Egretta garzetta*) on Třesický pond, Hradec Králové district, 21st September 2017. Photo by L. Kadava.

Obr. 8: Káně bělochvostá (*Buteo rufinus*) u Dobrušky, 17. 9. 2017. Foto: J. Rohlena.

Fig. 8: Long-legged Buzzard (*Buteo rufinus*) near Dobruška town, 17th September 2017. Photo by J. Rohlena.

14. 9. 2017, Lubník, pole a louky u obce (6166), 1 ex., *P. Moutelík**

17. 9. 2017, Dobruška, u obce (5662), 1 ex., *J. Rohlena**

Luňák červený (*Milvus milvus*)

9. 7. 2017, Libotov, u obce (5660), 4 ex. na posekaném jetelišti, *J. Šolc**

21. 9. 2017, Sebranice, údolí a les u obce (6263), 9 ex., *V. Klejch**

Luňák hnědý (*Milvus migrans*)

12. 6. 2017, Ostřetín, Vysoká u Holic (5962), 1 ex., *M. Hnízdil**

11. 7. 2017, Libotov, u obce (5660), 11 ex. na posekaném jetelišti, *J. Šolc**

Pozn.: Velká koncentrace obou druhů luňáků, včetně zaznamenaných epigamních projevů a hnízdního chování naznačuje vysokou pravděpodobnost hnízdění obou luňáků na Královédvorskú (J. Šolc, viz ATLAS 2018). Taktéž u Ostřetína byl luňák hnědý pozorován opakovaně a jeho výskyt byl hodnocen jako pravděpodobné hnízdění.

Moták lužní (*Circus pygargus*)

6. a 27. 6. 2017, Hradištko II, Proudnický ryb. (5858), 1 M, *L. Kadava**

12. 8. 2017, Lubník, pole a louky u obce (6166), 10 ex., *P. Moutelík**

Moták pilich (*Circus cyaneus*)

15. 5. 2017, Skochovice, u obce (5758), 1 pár, *J. Poříz**

17. 5. 2017, Litomyšl, Nedošín (6163), 1 M, *L. Urbánek**

13. 6. 2017, Kunvald, Končiny (5865), 1 F, *M. Dusík**
 24. 6. 2017, Cotkytle, u obce (6066), 1 M, *M. Dusík**
 7. 7. 2017, Žeretice, u obce (5658), 1 M, *M. Kožuško**
 26. 7. 2017, Svitavy, pole Na předělu (6264), 1 juv., *J. Mach**
Pozn.: V případě záznamu od Skochovic byla další kontrola lokality dne 18. 6. 2017 neúspěšná (L. Kadava).

Moták stepní (*Circus macrourus*)

29. 3. 2017, Slavětín nad Metují, u ryb. Tuří (5662), 1 M, *T. Diviš** (FK ČSO 58/2017)
 10. 5. 2017, Luková, jeteliště (6165), 1 ex. 2 K, *P. Moutelík** (FK 59/2017)
 12. 9. 2017, Libotov, u obce (5660), 1 ex. 1 K, *J. Šolc** (FK 61/2017)

Orel královský (*Aquila heliaca*)

28. 5. 2017, Sebranice, pole a louky u obce, 1 imm., *V. Klejch**

Orel křiklavý (*Aquila pomarina*)

23. 5. – 7. 6. 2017, Opatov, okolí obce (6165), celkem 4 pozorování 1 ad., *M. Janoušek, L. Novák**

Orlovec říční (*Pandion haliaetus*)

20. 5. 2017, Rokytno, Bohumilečský rybník (5861), 1 ex., *M. Trávníček**
 25. 5. 2017, Tisová, rybník Podšváb (6063), 1 ad., *L. Nováček**
 2.–3. 6. 2017, Opatov, rybníky Nový a Hvězda (6164), 1 ex., *M. Janoušek, L. Novák**

Chřástal kropenatý (*Porzana porzana*)

20. 3. 2017, Výprachtice, u obce (6065), 1 odchycený ex., *R. Chaloupek**
 26. 3. 2017, Žichlínek, poldr (6165), 1 ex., *J. Štolc**
 30. 3. a 13. 4. 2017, Ohaveč, Ostruženský rybníky (5557), 1 ex., *G. Kašpar, L. Jasso**
 1.–9. 4. 2017, Svitavy, Lánský rybník (6264), celkem 5 pozorování 1–2 ex., *M. Janoušek, J. Mach, L. Novák**
 8. 4. 2017, Dobříkov, mokřina u Rzů (6062), 1 ad., *M. Fejfar**
 10. 4. 2017, Výprachtice, u obce (6065), 2 ex., *R. Chaloupek**
 17. 4. – 6. 5. 2017, Josefov, Josefovské louky (5661), 2 volající M, *B. Michálek, K. Čihák, A. Holub**
 20. 4. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 1 ex., *M. Jelínek**
 29. 4. a 18. 6. 2017, Kosičky, Třesický ryb. (5859), 1 ex., *L. Kadava**
 1. 5. 2017, Choustníkovo Hradiště, Stachův ryb. (5561), 1 ex., *J. Vaněk**
 11. 5. 2017, Mlýnec, ryb. Zrcadlo (5657), 1 pár staví hnízdo, *F. Stránský**
 16. 5. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), 1 volající M, *A. Holub**
 11. 7. 2017, Břehy, rybník Černý Nadýmač (5959), 1 ex., *P. Bergmann**
Pozn.: Vzhledem k výraznému snížení hlasové aktivity po spárování (viz URBÁNEK 2013) může být skutečná početnost chřástala kropenatého na Josefovských loukách vyšší, jak naznačuje záznam z 21. 4. 2017, kdy byli zjištěni min. 4 volající samci, J. Kult, B. Michálek (ATLAS 2018).

Chřástal malý (*Porzana parva*)

- 1. 5. 2017, Opatov, rybník Hvězdička (6164), 1 F, *F. Jetmar**
- 7. a 13. 5. 2017, Mlýnec, ryb. Zrcadlo (5657), 1 M, *G. Kašpar**
- 15. 5. 2017, Ohaveč, Ostruženské rybníky (5557), 1 M, *L. Jasso**
- 21. 5. 2017, Dobříkov, mokřina u Rzů (6062), 1 M, *M. Fejfar**
- 27. 5. 2017, Josefov, Josefovské louky (5661), 2 M, *K. Čihák**
- 29. 5. 2017, Dobříkov, mokřina u Rzů (6062), 1 ex., *M. Fejfar**
- 3. 6. 2017, Dobříkov, mokřina u Rzů (6062), 2 ex., *M. Fejfar**
- 10. 6. 2017, Dobříkov, mokřina u Rzů (6062), 2 ex., *M. Fejfar**

Pozn.: Opakované pozorování ze Rzů bylo hodnoceno jako pravděpodobné hnízdění.

Chřástal vodní (*Rallus aquaticus*)

- 6. 5. 2017, Kosičky, Třesický ryb. (5859), 13 ex. (resp. hlasy na 13 místech v litorálních porostech), *L. Kadava**
- 2. 12. 2017, Horky, rybník Šváb (6063), 1 ex., *L. Urbánek, J. Vyskočil**

Jeřáb popelavý (*Grus grus*)

- 11. 1. 2017, Dříteč, pole u obce (5860), min. 1 ex., *A. Zvára**
- 4. 2. 2017, Vysoká nad Labem, u obce (5860), 1 ex., *M. Trávníček**
- 13. 2. 2017, Slavětín nad Mětují, u obce (5662), 3 ex. na přeletu, *J. Rohlena**
- 13. 2. 2017, Živanice (5959), přelet 35 ex., *K. Voříšková**
- 5. 6. 2017, Choťovice, NPP Žehuňský ryb. (5857), prokázané hnízdění 1 páru, *L. Kadava**
- 6. 6. 2017, Opatov, rybník Hvězda (6164), 2 ex., *M. Janoušek**
- 18. 6. 2017, Dobříkov, mokřina u Rzů (6062), 1 ex., *M. Hnízdil**
- 17. 12. 2017, Sopřeč, Sopřečský rybník (5959), 1 ex., *J. Krejčík**
- 22. 12. 2017, Neznášov, u obce (5661), 6 ex. na přeletu, *J. Šolc**
- 27. 12. 2017, Budčeves, u obce (5667), 2 ex. na přeletu, *G. Kašpar**
- 30. 12. 2017, Dolní Roveň, Komárov (5961), 1 ex., *M. Hnízdil**

Pozn. Na Opatovských rybnících a Rzech byli jeřábi opakovaně pozorováni po většinu hnízdního období. V případě záznamu z Žehuňského rybníka bylo mládě jeřába v květnu fotograficky zdokumentováno, jedná se o první úspěšné hnízdění v Ptačí oblasti Žehuňský rybník a obora Knězičky (KADAVA 2017).

Lyska černá (*Fulica atra*)

- 28. 9. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), 500 ex., *J. Krejčík**

Bekasina otavní (*Gallinago gallinago*)

- 20. 3. 2017, Starý Ples, Josefovské louky (5661), 52 ex., *J. Vaněk**
- 22. 5. 2017, Starý Ples, Josefovské louky (5661), 1 F, nález hnízda s vejci, *B. Michálek, V. Zámečník, J. Hakl**
- 5. 12. 2017, Smiřice, u obce (5761), 1 ex., *A. Holub**
- 10. 12. 2017, Starý Ples, Josefovské louky (5661), 3 ex., *J. Vaněk**
- 16. 12. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 1 ex., *L. Urbánek, J. Vyskočil**

Pozn. Hnízdění bekasiny na Josefovských loukách je prvním prokázaným na této lokalitě. V průběhu sezóny 2017 lze předpokládat hnízdění více párů (maximum 4 tokající samci, 22. 5. 2017, ČIHÁK 2018).

Bekasina větší (*Gallinago media*)

30. 9. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 1 ex., F. Buben*

Slučka malá (*Limnocryptes minimus*)

14. 3. 2017, Malá Čermná, mokřad u obce (5563), 6 ex., J. Kult*

23. 4. 2017, Starý Ples, Josefovské louky (5661), 6 ex., K. Čihák*

28. 4. 2017, Ohaveč, Ostruženské rybníky (5557), 6 ex., G. Kašpar*

Sluka lesní (*Scolopax rusticola*)

24. 2. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 ex., J. Vaněk*

Břehouš rudý (*Limosa lapponica*)

1. 11. 2017, Sopřeč, Sopřečský rybník (5959), 1 ex., J. Krejčík*

Čejka chocholatá (*Vanellus vanellus*)

27. 2. 2017, Bohuslavice, pole (5662), 1 200 ex., A. Regner*

27. 2. 2017, Luková, pole a louky u obce (6165), 1 200 ex., P. Moutelík*

Jespák bojovný (*Philomachus pugnax*)

26. 2. 2017, Petrovičky, u obce (5862), 1 ex. v hejnu čejek, J. Hlaváček*

9. 4. 2017, Zálší, Velký zálešský rybník (6063), 81 ex., L. Novák*

28. 12. 2017, Šeřeč, VN Rozkoš (5662), 1 ex., J. Zeman*

Jespák křivozobý (*Calidris ferruginea*)

28. 7. 2017, Horní Ředice, rybníky Ředický a Mordýř (5961), 2 ex., P. Bergmann*

Jespák malý (*Calidris minuta*)

31. 5. – 1. 6. 2017, Svitavy, Lánský rybník (6264), 2 ex., M. Janoušek, J. Mach*

Jespák písečný (*Calidris alba*)

26. 4. 2017, Opatov, Nový rybník (6164), 1 ex., L. Novák*

26. 9. 2017, Šeřeč, VN Rozkoš (5662), 1 ex., Š. Vidner*

Jespák šedý (*Calidris temminckii*)

29.–30. 4. 2017, Svitavy, Lánský rybník (6264), 2 ex., M. Janoušek, L. Novák*

Jespáček ploskozobý (*Limicola falcinellus*)

19. 5. 2017, Smiřice, pískovna (5761), 1 ex., A. Holub, A. Regner, J. Vaněk* (FK ČSO 9/2017)

Koliha malá (*Numenius phaeopus*)

10. 5. a 30. 9. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 2 ex., J. Vaněk, J. Čížek*

Koliha velká (*Numenius arquata*)

9. 6. 2017, Litomyšl, Zahájí (6163), 1 ex., F. Jetmar*

25. 9. 2017, Mlýnec, ryb. Zrcadlo (5657), 6 ex., G. Kašpar*

Kulík bledý (*Pluvialis squatarola*)

6.–12. 10. 2017, Litomyšl, rybník Velký Košir (6163), 2 ex., F. Jetmar, L. Novák, L. Urbánek, V. Nájemník*

Kulík zlatý (*Pluvialis apricaria*)

4. 3. 2017, Luková, pole a louky u obce (6165), 350 ex., P. Moutelík*

11. 3. 2017, Králova Lhota, u obce (5762), 500 ex., J. Hlaváček*

Pisila čáponohá (*Himantopus himantopus*)

6. 5. 2017, Neratov, rybník Skříň (5959), 1 M, J. Barták, F. Pochmon*

7. 5. 2017, Slavhostice, ryb. Smíchov (5758), 1 pár, J. Rohlena*

30. 5. – 1. 6. 2017, Slavětín nad Metují, ryb. Tuří (5662), 1 pár, bez epigamních projevů, A. Holub, J. Vaněk, J. Rohlena*

Pisík obecný (*Actitis hypoleucos*)

3.–25. 11. 2017, Smiřice, pískovna (5761), 1 ex., A. Holub*

Obr. 9: Kolihy malé (*Numenius phaeopus*) na dělicí hrázi nádrže Rozkoš, 10. 5. 2017. Foto: J. Vaněk.

Fig. 9: Whimbrels (*Numenius phaeopus*) at Rozkoš water reservoir, Náchod district, 10th May 2017. Photo by J. Vaněk.

Racek bělohlavý (*Larus cachinnans*)

5. 3. 2017, Zábrodí, ryb. Brodský (5562), 360 ex., D. Bubák*
 14. 4. 2017, Štít, pískovna Štít (5858) 1 tokající pár, *L. Kadava**
 28. 8. 2017, Holohlavy, u obce (5661), 180 ex. na poli, *J. Šolc**
 26. 10. 2017, Sopřeč, Sopřečský rybník (5959), min. 110 ex., *J. Krejčík**
 25. 12. 2017, Hradištko II, Proudnický ryb. (5858), 230 ex., *L. Kadava**
 27. 12. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 900 ex. (max. počet na lokalitě v roce 2017), *R. Šícha, A. Šícha, F. Pochmon**

Racek středomořský (*Larus michahellis*)

27. 10. 2017, Sopřeč, Sopřečský rybník (5959), min. 5 ex., *J. Krejčík**
 2. 12. 2017, Hradištko II, Proudnický ryb. (5858), 4 ex., *J. Macháň, J. Studecký, J. Grünwald**
 25. 12. 2017, Sopřeč, Sopřečský rybník (5959), 1 ex. 1 K, *J. Krejčík**

Racek stříbřitý (*Larus argentatus*)

6. 3. 2017, Opatov, rybník Hvězda (6165), 1 ex. 2 K, *M. Beran, F. Jetmar**
 26.–27. 10. 2017, Sopřeč, Sopřečský rybník (5959), 1 ad., *J. Krejčík**

Racek bouřní (*Larus canus*)

9. 4. 2017, Vračovice–Orlov, Velký zálešský rybník (6063), 4 ex., *D. Benák**

Racek černohlavý (*Ichthyaetus melanocephalus*)

6. 5. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), 2 ex. sedící na hnízdech, *L. Kadava**

Racek chechtavý (*Chroicocephalus ridibundus*)

14. 4. 2017, Štít, pískovna Štít (5858), 60 párů., *L. Kadava**
 5. a 18.5. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1500 párů, *J. Vaněk, A. Regner**
 22. 6. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), cca 1500 párů na hnízdišti, *L. Kadava**

*Pozn. V průběhu sezóny docházelo k snižování počtu racků na pískovně Štít, reálný odhad je pokus o hnízdění cca 30 párů, hnízdění patrně ve většině případů neúspěšné, nebyla pozorována žádná vyvedená mláďata. Rozpadu kolonie by napovídala možnost pravděpodobného náhodného zahnízdění na blízkém Třesickém rybníku, kde bylo 18. 6. 2017 pozorováno 1 vzletné, avšak doposud žebrající mládě (*L. Kadava*).*

Racek malý (*Larus minutus*)

26. 4. 2017, Opatov, rybník Hvězda (6165), 51 ex., *L. Novák**
 28. 4. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 400 ex. (max. počet na lokalitě v roce 2017), *A. Regner**

Racek stříbřitý (*Larus argentatus*)

13. a 14. 7. 2017, Smiřice, pískovna (5761), 1 juv., *A. Holub**

14. 10. 2017, Mlýnec, ryb. Zrcadlo (5657), 1 ad., *G. Kašpar**

Racek velký (*Larus ichthyaetus*)

25. 11. 2017 – 1. 1. 2018, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 ex. 2 K, *A. Regner*,
*A. Holub & řada pozorovatelů** (FK ČSO 38/2017)

Pozn.: Jedná se o třetí výskyt v regionu východních Čech (KADAVA 2014).

Racek žlutohý (*Larus fuscus*)

22. 4. 2017, Třebařov, Velký třebařovský rybník (6166), 2 ex., *P. Moutelík**

25. 9. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 16 ex. (max. počet na lokalitě v roce 2017),
*J. Rohlena**

26. 11. 2017, Sopřeč, Sopřečský rybník (5959), 1 ex. 1 K, *J. Krejčík**

Rybák bahenní (*Chlidonias hybrida*)

2. 5. 2017, Mlýnec, ryb. Zrcadlo (5657), 2 ex., *G. Kašpar**

11. 5. 2017, Mlýnec, ryb. Zrcadlo (5657), 4 ex., *F. Stránský**

18. 5. 2017, Staré Ždánice, písničky Oplatil (5860), 1 ex., *A. Holub**

25. 5. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 3 ex., *M. Jelínek**

21. 6. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), 4 ex., *J. Holkup**

23. 6. 2017, Krasíkov (6166), 1 ex., *Z. Vermouzek**

Obr. 10: Racek velký (*Larus ichthyaetus*) na nádrži Rozkoš, 1. 12. 2017. Foto: J. Vaněk.

Fig. 10: Pallas's Gull (*Larus ichthyaetus*) at Rozkoš water reservoir, Náchod district, 1st December 2017. Photo by J. Vaněk.

Obr. 11: Rybák dlouhoocasý (*Sterna paradisaea*) na nádrži Rozkoš, 3. 5. 2017. Foto: J. Vaněk.

Fig. 11: Arctic Tern (*Sterna paradisaea*) at Rozkoš water reservoir, Náchod district, 3rd May 2017. Photo by J. Vaněk.

Rybák dlouhoocasý (*Sterna paradisaea*)

3. 5. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 ex., J. Vaněk* (FK ČSO 8/2017)

Rybák malý (*Sterna albifrons*)

10. 6. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), 2 ex., D. Říha*

14. 6. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 ex., J. Vaněk, Š. Vidner*

Rybák velkozobý (*Hydropogone caspia*)

10. 4. 2017, Smiřice, pískovna (5761), 2 ex., A. Holub*

Slučka malá (*Lymnocyptes minimus*)

17. 12. 2017, Svitavy, Lánský rybník (6264), 1 ex., M. Janoušek*

Sluka lesní (*Scolopax rusticola*)

24. 2. 2017, Opatov, okolí Nového rybníka (6164), 1 ex., F. Jetmar*

25. 2. 2017, Semanín, Střelnice (6164), 1 ex., F. Jetmar*

Ústříčník velký (*Haematopus ostralegus*)

24. 4. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 ex., A. Regner, A. Holub, G. Kašpar*

Tenkozobec opačný (*Recurvirostra avosetta*)

26. a 27. 4. 2017, Slavětín nad Metují, ryb. Tuří (5662), 1 ex., A. Regner, J. Vaněk*

30. 4. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 ex., R. Waldhauser*

Obr. 12: Tenkozobec opačný (*Recurvirostra avosetta*) na nádrži Rozkoš, 30. 4. 2017. Foto: R. Waldhauser.
Fig. 12: Pied Avocet (*Recurvirostra avosetta*) at Rozkoš water reservoir, Náchod district, 30th April 2017. Photo by R. Waldhauser.

Vodouš bahenní (*Tringa glareola*)

30. 4. 2017, Svitavy, Lánský rybník (6264), 53 ex., *M. Janoušek**

Vodouš rudonohý (*Tringa totanus*)

28. 5. 2017, Žichlínek, poldr (6165), 1 ex., *P. Moutelík**

Pozn.: Vodouši rudonozi byli na Žichlínském poldru pozorováni po celé jaro.

Vodouš šedý (*Tringa nebularia*)

26. 3. 2017, Žichlínek, poldr (6165), 1 ex., *V. Jelínek, P. Moutelík**

23. 4. 2017, Slavětín nad Metují, ryb. Tuří (5662), 26 ex., *A. Regner**

Vodouš štíhlý (*Tringa stagnatilis*)

11. a 14. 5. 2017, Neratov, rybník Skříň (5959), 1 ex., *G. Kašpar, J. Krejčík**

Holub hřivnáč (*Columba palumbus*)

22. 6. 2017, Piletice, u obce (5761), cca 3 000 ex. sbírají potravu v poli s hrachem. Na téže lokalitě zjištěna vysoká koncentrace (1 000 ex.) již 28. 3. 2017, *A. Holub**

Holub doupňák (*Columba oenas*)

9. 8. 2017, Králova Lhota, u obce (5662), 320 ex., *A. Holub**

11. 12. 2017, Výrava, u obce (5761), 155 ex. na drátech vedení VN, *A. Holub**

Hrdlička zahradní (*Streptopelia decaocto*)

8. 1. 2017, Svitavy, okolí areálu Europapu (6264), cca 180 ex., *J. Mach**
 19. 11. 2017, Dolní Roveň, Komárov (5961), cca 190 ex., *L. Novák**

Kalous pustovka (*Asio flammeus*)

8. 1. 2017, Semín, řeka Labe (5959), 1 ex., *J. Krejčík**
 26. 2. 2017, Výprachtice, u obce (6065), 1 ex., *R. Chaloupek**
 4. 11. 2017, Dolní Roveň, Komárov (5961), 1 ex., *M. Hnízdil**
 13. 12. 2017, Králova Lhota, u obce (5762), 8 ex., *A. Holub**
 30. 12. 2017, Dolní Roveň, Komárov (5961), 2 ex., *M. Hnízdil**
Pozn.: Na lokalitě u Královy Lhoty byly pustovky pozorovány pravidelně již od 9. 11. 2017 (A. Holub, viz ČSO 2018).

Dudek chocholatý (*Upupa epops*)

30. 4. a 12. 6. 2017, Štít, pískovna Štít (5858) 1 ex., *L. Kadava, S. Novotný**
 3. 5. 2017, Břehy, u rybníku Černý Nadýmač (5959), 1 volající M, *J. Krejčík**
 3. 5. 2017, Býšť, les u obce (5861), 1 ad. nakukující do budky, *M. Dusík**
 8. 5. 2017, Újezd pod Troskami (5457), 1 ex., *M. Pudil**
 15. 5. 2017, Břehy, lesy v okolí (5959), 1 volající M, *J. Krejčík**
 16. 5. 2017, Kundratice, polesí (5858), 1 volající M, *S. Novotný**
 25. 6. 2017, Lužany (5660), 1 ex., *J. Šolc**

Vlha pestrá (*Merops apiaster*)

11. 5. 2017, Opatov, v obci (6165), přelet 2 ex., *M. Polák**
 12. 5. 2017, Jaroměřice, okraj obce (6366), 1 ex., *J. Mach, A. Trublová**

Dřemlík tundrový (*Falco columbarius*)

14. 1. 2017, Hradec nad Svitavou, louky a pole u obce (6264), 1 F/imm., *J. Vrána*
 21. 2. 2017, Tuněchoty, pole u obce (6061), 1 M, *R. Hellinger**
 14. 10. 2017, Raná, pole u obce (6161), 1 ex., *T. Chvojka**
 16. 11. 2017, Lhotka, Velký ryb. (5660), 1 F/imm., *J. Šolc**

Poštołka rudonohá (*Falco vespertinus*)

4. 5. 2017, Opatov, rybník Hvězda, 1 M, *M. Janoušek**
 20. 8. 2017, Trotina, u obce (5761), 1 juv., *R. Waldhauser**
 28. a 30. 8. 2017, Křovice, u obce (5663), 1 juv., *J. Rohlena**
 30. 8. 2017, Svitavy, Na vrších (6264), 2 ex., *L. Novák**
 2. 9. 2017, Rusek, u obce (5761), 1 juv., *J. Šolc**
 6. 9. 2017, Habřina, u obce (5660), 1 juv., *J. Šolc**
 12. 9. 2017, Val, u obce (5663), 1 juv., *J. Rohlena**
 12. 9. 2017, Libotov, u obce (5660), 2 ex. 1 K, *J. Šolc**
 15. 9. 2017, Libotov, u obce (5660), 1 ex. 1 K, *R. Waldhauser**
 28. 9. 2017, Raná, pole a louky u obce (6261), 1 juv., *T. Chvojka**

Raroh velký (*Falco cherrug*)

8. 9. 2017, Libotov, u obce (5660), 1 ex., *J. Šolc**
9. 9. 2017, Holohlavy, u obce (5661), 1 ex., *R. Waldhauser**

Sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*)

26. 3. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), 1 ex., *A. a M. Markovi**
19. 11. 2017, Dolní Roveň, Komárov (5961), 1 ex., *L. Novák**

Lelek lesní (*Caprimulgus europaeus*)

11. 5. 2017, Hradec Králové, PP Na Plachtě (5861), 1 M, *M. Dusík**
23. 9. 2017, Rusek, písničník Pod radary (5761), 1 ex., *A. Holub**

Bramborníček černohlavý (*Saxicola rubicola*)

26. 2. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 2 ex., *M. Jelínek**

Brkoslav severní (*Bombycilla garrulus*)

3. 3. 2017, Opatov, mezi rybníky Nový a Hvězda (6164), 27 ex., *F. Jetmar**

Budníček menší (*Phylloscopus collybita*)

14. 12. 2017, Litomyšl, Nedošín (6163), 1 ex., *L. Urbánek*

Budníček pruhohlavý (*Phylloscopus inornatus*)

28. 9. 2017, Opočno (5762), 1 ex. chycen, *J. Hlaváček** (FK ČSO 27/2017)

Cvrčilka slavíková (*Locustella luscinioides*)

5. 4. 2017, Svitavy, Lánský rybník (6264), 1 zpívající M, *M. Janoušek**
8. 4. 2017, Dobříkov, mokřina u Rzů (6062), 1 zpívající M, *M. Fejfar**
6. 5. 2017, Kosičky, Třesický ryb. (5859), 16 M, *L. Kadava**
Pozn.: Doposud nejvyšší zjištěný počet na Třesickém rybníce.

Čečetka zimní/tmavá (*Carduelis flammea/cabaret*)

5. 12. 2017, Lochenice, PP Trotina (5760), 300 ex., *A. Holub**
9. 12. 2017, Hradec nad Svitavou, pole a louky u obce (6264), cca 200 ex., *M. Janoušek**
16. 12. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 64 ex., *L. Urbánek, J. Vyskočil**
29. 12. 2017, Červený Kostelec (5562), 80 ex., *D. Bubák**
Pozn.: Na podzim 2017 proběhla výrazná invaze čečetek do střední Evropy (PRAUS 2018).

Hýl rudý (*Carpodacus erythrinus*)

28. 5. 2017, Žichlínek, poldr (6165), 3 páry, *P. Moutelík**
2. 6. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 1 zpívající M, *M. Jelínek**
Pozn.: Na přelomu května a června byl tento druh na Žichlínském poldru pozorován několikrát.

Chocholouš obecný (*Galerida cristata*)

25. 3. – 3. 6. 2017, Vysoká nad Labem, okolí obce (5860), 2 páry, dohledáno hnízdo
1 páru s 5 pull., *L. Praus**

Kavče žlutozobé (*Pyrrhocorax graculus*)

28. 10. 2017, Raná, pole u obce (6161), 1 ex., *T. Chvojka* (FK ČSO 56/2017)

Konipas citrónový (*Motacilla citreola*)

16. 4. – 2. 5. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 M, *J. Vaněk, A. Regner, M. Staněk**

11. 5. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 1 M, *M. Jelínek**

15. 8. 2017, Slavhostice, ryb. Smíchov (5758), 1 M, *G. Kašpar**

Konipas luční (*Motacilla flava*)

12. 4. 2017, Zálší, Zálešský rybník (6063), 1 M ssp. *feldegg*, *L. Urbánek, J. Výskočil**

2. 5. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 11 M ssp. *thunbergi*, *A. Regner**

Konopka žlutozobá (*Carduelis flavirostris*)

17. 1. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 35 ex. (max. počet v roce 2017 na lokalitě), *M. Dusík**

Králíček ohnivý (*Regulus ignicapilla*)

7. 1. 2017, Břehy, rybník Černý Nadýmač (5959), 1 ex., *J. Krejčík**

29. 1. 2017, Slatiňany, v obci (6060), 2 M, *M. Pešata**

Krkavec velký (*Corvus corax*)

22. 11. 2017, Hradištko II, Proudnický ryb. (5858), 85 ex., *L. Kadava**

Křivka obecná (*Loxia curvirostra*)

18. 6. 2017, Líšnice, Zakopanka (5965), min. 150 ex., *M. Dusík**

24. 11. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 75 ex., *L. Kadava**

Linduška horská (*Anthus spinoletta*)

1. 4. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 ex., *A. Regner**

13. 4. 2017, Opatov, Nový rybník (6164), 2 ex., *O. Boháč, J. Vrána**

12. 5. 2017, Svitavy, Lánský rybník (6264), 1 ex., *M. Janoušek**

30. 9. 2017, Česká Skalice, VN Rozkoš (5662), 1 ex., *J. Macháň**

14. 10. 2017, Kosičky, Třesický ryb. (5859), 1 ex., *L. Kadava**

24. 11. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 1 ex., *L. Kadava**

Linduška rudokrká (*Anthus cervinus*)

10. 4. 2017, Týniště nad Orlicí, u obce (5862), 1 ex., *J. Hlaváček**

10. 9. 2017, Stěžery, u obce (5760), 1 ex., *L. Praus**

Linduška úhorní (*Athus campestris*)

7. 5. 2017, Olešnice, u ryb. Špinka (5562), 1 ex., *T. Diviš**

Pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*)

14. 5. 2017, Hnátnice, u obce (5964), zaznamenána stavba hnízda, *J. Bartoš**

2. 6. 2017, Žichlínek, poldr (6165), 1 M, *J. Zeman**

15. 6. 2017, Mladkov, Petrovičky (5865), 1 pár, *M. Dusík**

Rákosník tamaryškový (*Acrocephalus melanopogon*)

15. 8. 2017, Mlýnec, ryb. Zrcadlo (5657), 1 ex. chycen, *V. Šoltys, Z. Souček, Z. Smolík, Z. Váleš, L. Jasso, K. Novotný, P. Lumpe, M. Ticháčková** (FK ČSO 72/2017)

Rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*)

21. 5. 2017, Horní Ředice, rybníky Ředický a Mordýř (5961), 10 zpívajících M, *P. Bergmann**

Slavík tmavý (*Luscinia luscinia*)

4. 5. 2017, Šeřeč, VN Rozkoš (5662), 1 zpívající M, *G. Kašpar**

13. 5. 2017, Vysoké Veselí, PP Starý Smrkovák (5658), 1 zpívající M, *L. Kadava**

18.–19. 5. 2017, Opatovec, Mikulečský potok (6164), 1 zpívající M, *F. Jetmar**

6. 8. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 1 ex. chycen, *P. Kverek**

Sněhule severní (*Plectrophenax nivalis*)

10. 11. 2017, Šeřeč, VN Rozkoš (5662), 4 ex. (max. počet na lokalitě v roce 2017), *J. Nacházel**

Strnad luční (*Miliaria calandra*)

11. 1. 2017, Nečas, Nečaský ryb. (5757), 140 ex. nocuje, *G. Kašpar**

15. 9. 2017, Králova Lhota, u obce (5762), 110 ex., *A. Holub**

17. 12. 2017, Nový Ples, u obce (5661), min. 300 ex., *A. Holub**

31. 12. 2017, Choťovice, NPP Žehuňský ryb. (5857), 580 ex. nocuje, *L. Kadava**

Strnad obecný (*Emberiza citrinella*)

3. 12. 2017, Koclířov, pole Na předělu (6265), cca 500 ex., *J. Mach**

Strnad zahradní (*Emberiza hortulana*)

30. 4. 2017, Boháňka, v obci (5660), 1 ex., *J. Šolc**

Sýkořice vousatá (*Panurus biarmicus*)

11. 5. 2017, Mlýnec, ryb. Zrcadlo (5657), 2 ex. staví hnízdo, *F. Stránský**

18. 7. 2017, Ohaveč, Ostruženské rybníky (5557), 1 juv., *L. Jasso**

7. 10. 2017, Kosičky, Třesický ryb. (5859), 7 ex., *L. Kadava**

12. 10. a 18. 11. 2017, Žehuň, NPP Žehuňský ryb. (5857), 12 ex., *M. Jelínek, L. Urbánek, J. Vyskočil**

14. 10. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), 20 ex., *K. Hamplová, V. a M. Hajerovi, T. Zvědělík**

Špaček obecný (*Sturnus vulgaris*)

25. 8. 2017, Lázně Bohdaneč, Bohdanečský rybník (5960), 10 000 ex., *M. Staněk**

Vlaštovka obecná (*Hirundo rustica*)

6. 7. 2017, Kosičky, Třesický ryb. (5859), 5 000 ex. nocuje, *L. Kadava**

SOUHRN

V této rubrice jsou popsány zajímavé faunistické údaje z východočeského regionu v roce 2017. Nejzajímavější zjištění se týkají prokázání hnízdění bekasiny otavní (*Gallinago gallinago*) v ptačím parku Josefovské louky, pozorování samice morčáka velkého (*Mergus merganser*) s 6 mláděty na Labi u Přelouče nebo pravděpodobně hnízdění čírky modré (*Anas querquedula*) na mokřině u Rzů a na Ředickém rybníku. Dva hnízdící páry racka černohlavého (*Ichthyaeus melanocephalus*) byly zjištěny v národní přírodní rezervaci Bohdanečský rybník. I v roce 2017 byl potvrzen výrazný úbytek hnízdicích moudivláček lužních (*Remiz pendulinus*), hnízdění bylo prokázáno na území východních Čech pouze ve dvou mapovacích čtvercích. Během zimy 2017/2018 proběhla v regionu výrazná invaze severských ččetek (*Carduelis flammea*) a křivek obecných (*Loxia curvirostra*). Z dalších raritních nálezů v roce 2017 stojí za zmínku například pozorování jespáčka ploskozobého (*Limicola falcinellus*), kormoránů malých (*Microcarbo pygmaeus*), racka velkého (*Larus ichthyaeus*), kavčete žlutozobého (*Pyrhocorax graculus*), rybáka malého (*Sterna albifrons*) či potáplice žlutozobé (*Gavia adamsii*).

SUMMARY

This section provides interesting ornithological observations from the Eastern Bohemian region in 2017. First confirmed breeding of Common Snipe (*Gallinago gallinago*) was documented in the Josefov Meadows Bird Reserve near Jaroměř city (grid. no. 5661, altitude 250 m a.s.l.). This species breeds usually in higher altitude in the Eastern Bohemian region in recent years due agricultural intensification. One female of Common Merganser (*Mergus merganser*) guarding 6 duckling was observed in the Elbe river near Přelouč town (5959). Probable breedings of Garganey (*Anas querquedula*) were recorded at Rzy marshland near Zámorsk village (5961) and Ředický pond near Holice town (5961). Two pairs of Black-headed Gull (*Ichthyaeus melanocephalus*) incubating clutches were observed in Bohdanečský pond National nature reserve (5960). Rapid decline of regional breeding population of Eurasian Penduline Tit (*Remiz pendulinus*) was confirmed in last year; its breeding was registered only in two grids (5960, 5661). Spectacular invasions of northern Redpolls (*Carduelis flammea*) and Crossbills (*Loxia curvirostra*) were documented in winter period 2017/2018 in the whole territory of Eastern Bohemian region. Among the other rare species recorded in 2017 are Broad-billed Sandpiper (*Limicola falcinellus*) in Smiřice sandpit (5761), Pygmy Cormorants (*Microcarbo pygmaeus*) in grid nos 5959, 5962, Pallas's Gull (*Larus ichthyaeus*) at Rozkoš water reservoir (5662), Alpine Choughs (*Pyrhocorax graculus*) near Raná village (6161), Little Terns (*Sterna albifrons*) at Bohdanečský pond National nature reserve (5960) and Rozkoš water reservoir (5662) and Yellow-billed Loon (*Gavia adamsii*) at Rozkoš water reservoir (5662).

PODĚKOVÁNÍ

Rádi bychom poděkovali Faunistické komisi ČSO za pomoc při zařazení jí posuzovaných druhů. Dále děkujeme všem pozorovatelům, kteří zadávají svá pozorování do Faunistické databáze České společnosti ornitologické (ČSO 2018).

LITERATURA

- ATLAS 2018: *Průběžné výsledky Atlasu hnízdního rozšíření ptáků ČR 2014–2017*. Dostupné na http://birds.cz/avif/atlas_sq_alloc.php. Naposledy navštíveno 26. 6. 2018.
- ČIHÁK K. 2018: Bekasina otavní (*Gallinago gallinago*). In: ČSO: *Birds.cz – pozorování ptáků*. Dostupné na http://birds.cz/avif/obsdetail.php?obs_id=5560040. Naposledy navštíveno 5. 6. 2018.
- ČSO 2018: *Birds.cz – pozorování ptáků*. Dostupné na birds.cz/avif. Naposledy navštíveno 29. 9. 2018.
- DUSÍK M. 2018: Moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*). In: ČSO: *Birds.cz – pozorování ptáků*. Dostupné na http://birds.cz/avif/obsdetail.php?obs_id=5073804. Naposledy navštíveno 26. 6. 2018.
- FK ČSO 2018: *Faunistická komise ČSO*. Dostupné na <http://fkcsoc.cz/fk/>. Naposledy navštíveno 2. 7. 2018.
- KADAVA L. 2014: Racek velký (*Larus ichthyaetus*) podruhé ve východních Čechách. *Panurus* 23: 87–91.
- KADAVA L. 2017: *Jeřábi popelaví hnízdí na Kolínsku*. Magazín Avifauna. Dostupné na <http://avifauna.cz/jerabi-popelavi-hnizdi-kolinsku/>. Naposledy navštíveno 28. 5. 2018.
- KADAVA L. 2017: Avifauna Třesického rybníka v letech 2007–2016. *Panurus* 26: 1–26.
- KADAVA L. 2018: *Letošní zima láká kormorány na Chlumecko a Novobydžovsko*. Magazín Avifauna. Dostupné na <http://avifauna.cz/letosni-zima-laka-kormorany-chlumecko/>. Naposledy navštíveno 28. 5. 2018.
- KADAVA L. 2018: *První hnízdění husice nilské v Královéhradeckém kraji*. Magazín Avifauna. Dostupné na <http://avifauna.cz/prvni-hnizdeni-husice-nilske-kralovehradeckem-kraji/>. Naposledy navštíveno 28. 5. 2018.
- KREJČÍK J. 2017: *Hnízdění morčáka velkého na Pardubicku*. Dostupné na <http://www.vcpsoc.cz/hnizdeni-morcaka-velkeho-na-pardubicku/>. Naposledy navštíveno 28. 9. 2018.
- PRAUS L. 2018: O čečtkách a ptačím bloudění. *Ptačí svět* 2: 8–9.
- URBÁNEK L. 2013: Zkušenosti s monitoringem bukáčka malého a chřástala kropenatého v IBA Žehuňský rybník – Obora Kněžičky. *Ptačí svět* 2: 8.
- VANĚK J. 2010: *Hnízdění moudivláčka lužního u přehrady Rozkoš – historie a současnost*. Dostupné na <http://www.vcpsoc.cz/hnizdeni-moudivlacka-luzniho-u-prehrady-rozkos-historie-a-soucasnost/>. Naposledy navštíveno 26. 6. 2018.